

דבר, פעולה שאפשר לומר בה שהשכיר מוסר נפשו עליו, אסור לעשוק את שכרו.

ואידך, רבי יוסי ברבי יהודה הדורש מדכתיב קיב-א אתך, אפילו לא שכרו אלא לבצור אשכול אחד עובר עליו, לשם מה הוצרך קרא לומר "ואליו הוא נושא את נפשו"?

ומתריצין: החווא, מיבעי ליה לכדתניא, [דברים כד] נאמר "ואליו הוא נושא את נפשו".

מפני מה עלה זה הפועל בכבש, ונתלה באילן לצורך עבודתו, ומסר את עצמו לסכנת מיתה? האם לא על שתתן לו את שכרו?⁽²⁰⁶⁾

דבר אחר הא דכתיב "ואליו הוא נושא את נפשו", בא לומר: כל הכובש שכר שכיר, כאילו נוטל נפשו ממנו.

תלין פעולת שכיר אתך עד בקר, מאי עביד ליה? שהרי מדכתיב "אתך", ניתן ללמוד שכל שפעולתו אתך עובר עליו, כולל עושק שכר בהמה וכלים, כפי שדורש התנא דמשנתנו⁽²⁰⁴⁾.

ומתריצין: מיבעיא ליה לכדרב אסי, דאמר רב אסי: אפילו לא שכרו אלא לבצור לו אשכול אחד של ענבים⁽²⁰⁵⁾, אם השהה את שכרו, עובר משום כל תלין. ודרשינן לה מדכתיב אתך, דמשמע כל שעבד אתך אפילו מעט, עובר עליו.

ואידך — תנא דמשנתנו הלמד מהכתוב אתך לרבות בהמה וכלים, מנא ליה שאם שכרו לבצור אשכול אחד עובר עליו משום כל תלין?

מהא דכתיב [דברים כ"ד] "ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו" נפקא, דמשמע כל

שלא רק בשכיר יום עובר עליו אלא אף בשכיר שעות, ותמה עליו הראב"ד הא פשיטא וכבר במשנה נתבאר ששכיר שעות הוא ככל שכיר. עוד פירשו התוספות דקא משמע לן שאפילו אם בצר אשכול אחד ואכלו [שהרי מותר לו לאכול בשעת עבודתו כדלעיל צב א] גם כן עובר עליו.

והראב"ד פירש שאפילו אם היה האשכול פחות משווה פרוטה עובר עליו. וביאר המשנת יעבץ שלדעת הראב"ד חיובו של בעל הבית לשלם אינו נובע מכך שהפועל עבד אצלו והוא משועבד לו אלא התורה הטילה עליו לשלם לפועל בזמנו, וחיוב זה של התורה לא נאמר דווקא על שווה פרוטה.

206. ברש"י משמע שדרשה זו אינה אליבא דרבי

204. הקשה הרמב"ן מדוע לא מקשינן אף על תנא קמא דמאחיך דדריש שכיר שכיר לגזירה שווה שעובר בהמה וכלים בכולן האי אתך מאי דריש ביה, ותירץ שלדברי תנא קמא אכן קשה מיתור הפסוק אבל על רבי יוסי קשה יותר שהוא מיעט בהמה וכלים ומהכתוב אתך משמע לכאורה שעובר על כל מי שפעולתו אתך כולל בהמה וכלים.

והמהרש"א כתב שלמסקנת הגמרא אף לדעת תנא קמא דמאחיך יתכן שאין דורשים שכיר שכיר אלא הכל נתרבה מהכתוב אתך כולל בהמה וכלים וגר תושב, ואינו ממעט מהכתוב רעך את הגר תושב דדריש לה למעוטי עמלקי כדלעיל, ולכך לא פרכינן אלא לרבי יוסי.

205. רש"י ותוספות פירשו דרב אסי מחדש

ומתרצינן: הכי תפרש לה, דרך הברצוה בצע שלוקח ממון שאינו שלו, את נפש בעליו דהשתא, הגזלן יקח.

ופרכינן: ואירך נמי, מאן דסבר שהעושק נוטל את נפשו של הנגזל, הכתיב "וקבע את קבעיהם נפש", דמשמע שיענש העושק את העני,

ומבאר הגמרא: מה טעם קאמר, מה טעם קבע את קבעיהם, ונוטלים את נפש הגזלן, משום דנטלו נפש, ולעולם על ידי כך שעשקו גורם לנטילת נפש הנגזל.

שנינו במשנה: אימתי בזמן שתבעו לא תבעו אינו עובר עליו:

תנו רבנן: נאמר "לא תלין פעולת שכיר", יכול אפילו אם לא תבעו השכיר לבעל הבית עובר עליו, תלמוד לומר "אתך", לומר שאינו עובר אלא אם עשקתו לדעתך, שתבע את שכרו ולא שילם (207).

אבל אם הפועל לא תבע את שכרו, או שלא החזיר את הטלית, הרי עיכוב התשלום

ובפירושה של הברייתא נחלקו רב הונא ורב הסדא,

חד אמר העושק את שכר השכיר גורם שתינטל נפשו של הגזלן עצמו.

וחד אמר בכך שעושק את שכירו, כאילו נטל את נפשו של השכיר הנגזל.

מאן דאמר שהעושק גורם לנטילת נפשו של גזלן דרש מדכתיב [משלי כ"ב] "אל תגזל דל כי דל הוא, ואל תרכא עני בשער", וכתיב [שם] "כי ה' יריב ריבם, וקבע את קבעיהם נפש", דמשמע שתינטל נפש העושק והגזל דל.

ומאן דאמר שהעושק גורם שתינטל נפשו של נגזל, דרש דכתיב [משלי א] "בן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח", דמשמע שהבוצע בצע, נוטל את נפשו של בעל הממון.

ומקשינן: ואירך נמי, מאן דאמר שהעושק נוטל את נפשו שלו עצמו, הכתיב "את נפש בעליו יקח", דמשמע שהוא נוטל נפשו של הנגזל! ?

החסד [ט כט] שהטעם שאינו עובר עליו הוא משום שבכך שלא תבעו מוכח שמחל לו, ומסכים שישלם לו לאחר זמן, והוסיף דלפי זה כל שבא הפועל לבית בעל הבית ולא תבע מחמת בושה לא נפטר בעל הבית משום לא תלין, דהא חזינן שהגיע לביתו ומסתמא לא מחל לו אלא שהתבייש לתובעו.

מיהו יעויין ביראים [קלה] שהסתפק האם מה שמיעטה הגמרא מהכתוב איתך קאי על כל הלאוים שאם לא תבעו אינו עובר עליהן, או דלמא שעל לא תלין בלבד קאמר שאם לא תבעו

יוסי, דאדרבא מכאן משמע שכל המוסר נפשו על עבודתו יש לשלם לו את שכרו בזמן ואפילו אם היה רק אשכול אחד של ענבים וזו דעת תנא דמשנתנו שלמדים את דינו של רב אסי מואליו הוא נושא את נפשו, אלא רבי יוסי סבר כמו הדבר אחר דדרשינן כל המעכב שכר שכיר כאילו נוטל את נפשו ממנו.

207. בתורת כהנים קדושים [יט יג] איתא יכול אפילו לא בא ולא תבעו תלמוד לומר איתך לא אמרתי אלא שלא ילין אתך מרצונך. ודייק בנתיב

נעשה על ידו ועל דעתו, הילכך אין בעל הבית עובר עליו. (208)

עליו (209). וכשיהיה לו מעות לאחר זמן ישלם לו את שכרו (210).

יכול עובר בעל הבית אפילו אם אין לו כדי לשלם את שכר השכיר, תלמוד לומר "אתך", דמשמע שיש אתך מעות ואינך נותן, אבל אם אין לבעל הבית מעות, אינו עובר

יכול אפילו המחזה, בעל הבית נתן לו לגבות (211) אצל חנוני ואצל שולחני ולא

שאסור להנציאם.

אינו עובר עליו אבל על שאר הלאוים עובר אף ללא תביעה, ומבואר מדבריו שכשלא תבעו אין הפטור מטעם מחילה דאם כן איך שייך שיעבור על שאר הלאוין,

210. בנתיב החסד [ט ל] משמע שבזמן ששיג מעות אם לא ישלם לו יעבור בלא תלין אפילו שכבר עבר זמן מאז תביעתו, כיוון שהענין באיסור לא תלין הוא השארת המעות ברשותו ולכן כל שהלין ערב או בוקר ראשון ברשותו עובר עליו. ומכל מקום אינו חייב ללכת לבית הפועל לשלם לו ודי בכך שיודיעו שיש לו מעות לשלם לו, משום שעיקר הקפדת התורה היא שלא יעכב את הממון אלו ועל ידי כך שמודיעו לא הוי עיכוב שכרו. [שם — לא]

ולפי דבריו המיעוט מהאמור איתך היינו שאם תבע את הבעלים הרי הוא עושקו לדעתו אבל אם לא תבע אין זו לדעת בעל הבית, ועיין שם בתועפות ראם.

208. בספר שער המשפט [שלט ב] הביא מהזוהר שאפילו אם אמר הפועל לבעל הבית יהא השכירות בידך לא יעכב את המעות אלו והוכיח כן מהא דאמרינן במשנה לא תבעו אינו עובר עליו משמע שאינו עובר אבל אסור.

211. בחינוך [רל] כתב דדווקא אם הסכים הפועל לקבל מהשולחני אין בעל הבית עובר בלא תלין אבל אם לא הסכים הרי חובו על הבעלים ועובר עליו. וברמב"ם איתא המחזה אצל אחר וקיבל, וכתב בכסף משנה שיש לפרש בשני אופנים א. קיבל הפועל על עצמו לגבות מהשולחני, ב. קיבל השולחני לשלם לפועל. ובבית יוסף שלט ט] הכריע כפירוש השני שאם קיבל השולחני על עצמו לשלם לפועל אף על פי שהפועל אינו רוצה אין בעל הבית עובר עליו.

209. הריטב"א כתב שאינו מחוייב למכור את כליו כדי שיהיו לו מעות לשלם לפועל לפי שאין דרכו למכור את כליו, ומשמע מדבריו שאם היה לו חפץ העומד למכירה עליו למוכרו כדי שיהיה לו מעות לשלם לפועל.

וביאר בשער המשפט [שלט ג] דבהכרח מדובר באופן שאין הפועל רוצה דאם היה מסכים לכך הרי פשיטא שאין בעל הבית עובר עליו וזה נכלל במה שאמרו לא תבעו אינו עובר עליו כיוון שאין העיכוב לדעתך אלא לדעתו. ועיין עוד שם מה שהקשה על זה.

וכתב באהבת חסד [ט ז] דקל וחומר אם יש לבעל הבית מעות בפקדון או בהלוואה עליו לגבותם כדי שיהיה לו לשלם לפועל. ומכל מקום הסתפק שם בנתיב החסד [כה] אם יש לו מעות בזמן שהתחיל הפועל במלאכתו האם מותר לו להוציאם בסחורה או דלמא שמדין לא תלין כבר מלכתחילה עליו לדאוג שיהיה לו מעות לשלם לו ואם יוציאם עכשיו ובעת סיום עבודתו של הפועל לא יהיה לו מעות יעבור בלא תלין, וכתב שם שמדברי הריטב"א משמע קצת

חנוני או אצל שולחני אינו עובר עליו,

ומדייק רבה: מעבר הוא דלא עבר בעל הבית שעשקו, הא אם ירצה השכיר למיחדר ולתבוע את בעל הבית, מצי הדר.

ורב ששת אמר: מאי אינו עובר עליו דקתני במשנה, אינו בתורת לעבור, שאף אם יחזור עליו יהיה פטור מלשלם לו.

בעו מיניה מרב ששת, פועל שקיבל עליו לעשות מלאכה בקבלנות – לכשיגמור מלאכתו יקבל שכר עבודתו, ואינו מקבל שכר לפי מספר ימים או שעות, אם לא שילם לו השוכרו כשסיים את פעולתו, האם הוא עובר עליו משום בל תלין, או אין עובר

שילמו לשכיר בזמנו יעבור בעל הבית ב"לא תלין", תלמוד לומר "אתך", ולא שהמחהו אצל חנוני ואצל שולחני (212).

שנינו במשנה: המחהו אצל חנוני ואצל שולחני אינו עובר:

איבעיא להו: שכיר שנתן לו בעל הבית לגבות מהחנוני או מהשולחני ולא שילמו לו, האם חוזר השכיר ותובע את בעל הבית, או אינו חוזר? (213)

רב ששת אמר, אינו חוזר, ורבה אמר, חוזר.

אמר רבה: מנא אמינא לה שחוזר ותובע את בעל הבית? מדרקתני במשנה המחהו אצל

דכוונת הפועל לפטור את בעל הבית בכל מקרה, ולדעת רבה בכוונת הפועל לפטור את בעל הבית רק בזמן שישלמו לו.

דרך נוספת ביארו התוספות, דהכא מדובר שאמר הפועל בהדיא אני פוטרך אם יתן לי, שאם לא נתן לו השולחני ודאי שיכול לחזור ולתבוע את בעל הבית, אבל כל זמן שהשולחני לא חזר בו נחלקו רב ששת ורבה אם יכול הפועל לתבוע את בעל הבית למרות שהשולחני רוצה לשלם לו או שאינו יכול לחזור ולתבוע.

פירוש נוסף כתבו התוספות, דלכולי עלמא הפועל יכול לחזור ולתבוע את בעל הבית, אלא שלדעת רב ששת אם לא יתנו לו את שכרו בזמנו אין עוברים באיסור לא תלין כיוון שכבר ניתק החיוב מבעל הבית שעה אחת אינו חוזר ומתחייב בו, ורבה סבר שאף לענין חיוב לא תלין חוזר הפועל על בעל הבית.

וכתב בנתיב החסד [י' יג] דדווקא לפירוש השלישי של תוספות יש מחלוקת אם חוזר על בעל הבית לענין לא תלין, אבל לפי שני הפירושים הראשונים לכולי עלמא אין בעל

212. כתב השולחן ערוך [שלט י'] המחהו אצל שולחני וקיבל עליו ליתן לו אינו עובר, וביאר הגר"א [ח] דאם לא כן אין להם כלום על השולחני כיוון שאין לו אצל השולחני.

והוסיף וביאר בנתיב החסד [יא] שאם השולחני מחה ולא קיבל על עצמו פשיטא שבעל הבית עובר בלא תלין, אלא כוונת הגר"א שאם אמר לפועל לגבות מהשולחני, ואותו שולחני עדיין לא ידע מכך אם רצה הפועל לתבוע את בעל הבית רשאי ובעל הבית עובר בלא תלין משום שכל זמן שלא קיבל השולחני על עצמו לשלם לפועל עדיין לא ניתק הפועל מבעל הבית.

213. התוספות ביארו שאם אמר הפועל להדיא אני פוטרך לגמרי אפילו אם לא יפרע לי פשיטא שאינו חוזר ותובע את הבעלים. ומאידך אם אמר להדיא אני פוטרך אם יפרע לי פשיטא שחוזר ותובע את הבעלים שהרי לא פרעו השולחני. והגמרא עוסקת באופן שהפועל הסכים לגבות מהשולחני בסתמא שלדעת רב ששת אמרינן

משום כל תלין,

וצדדי הספק הם:

האם **אומן** שקיבל כלי לתקנו **קונה בשבח הכלי**, והרי הוא כבעליו של השבח עד שיחזירונו לזה שנתן לו להשביח. (214)

וכיוון ששבח הכלי קנוי לאומן, הרי כשמחזירו לבעליו, הרי הוא כמוכרו לבעליו, ועל בעל הבית לשלם עבור השבח כמו שמשלם מי שקונה חפץ מבעליו, ואם לא ישלם את שכרו, אינו נחשב כמשהה שכר שכיר אלא כלוקח שלא שילם עבור מקחו, והלואה היא (215),

ומי שחייב חוב ממון לחבירו, אם לא שילם לו כשהגיע זמנו, אינו עובר משום "לא תלין".

או דלמא אין אומן קונה בשבח שהשביח את הכלי, אלא הכלי עם שבחו קנוי ועומד

לבעלים. נמצא שהפועל עבד בחפץ של הבעלים, ו**שכירות היא** לענין זה שאם לא ישלם את שכר קבלנותו בסיום עבודתו עובר עליו משום "לא תלין".

אמר להו רב ששת: אין אומן קונה בשבח שהשביח בכלי, ולכך אם השהה בעל הבית את שכרו **עובר משום "לא תלין"**. (216)

ופרכינן: **והתניא**, פועל המקבל עבודה בקבלנות, אם לא שילם לו השוכרו בזמן, **אינו עובר משום "לא תלין"!**

ומתריצינן: **התם**, הברייתא דקתני אינו עובר, מדברת בקבלן **שהמחהו**, שנתן לו השוכר את האפשרות לגבות את שכרו **אצל חנוני ואצל שולחני**, ועל זה נאמר שאם לא שולם לו לקבלן בזמנו, אינו עובר עליו.

ודנה הגמרא: **נימא מסייעא ליה לרב ששת**, דאמר אין אומן קונה בשבח כלי, ממה ששנינו [בבא קמא צט א]: **הנותן טליתו**

הבית עובר בלא תלין.

214. הקצות החושן [שו ד] דן את מה קונה האומן, והביא בשם מהר"ש הלוי הסובר שהאומן קונה את כל הכלי על ידי שהוסיף בו מעט שבח, אבל בשם התרומת הדשן הביא שהאומן קונה רק את השבח,

וביאר הקצות שאין החפץ קנוי לאומן לגמרי אלא כשם שמלווה רשאי לאחוז בפקדון של הלווה עד שישלם לו כך האומן אוחז בחפץ שהשביח עד שישלם לו בעל הבית את שכרו, ומשעה שהבעלים משלם הרי החפץ שלו ואין האומן יכול לעכבו.

215. בפלפולא חריפתא [ו] ביאר בלשון הגמרא הלוואה היא דאין הכוונה הלוואה ממש אלא

שאיך חובו כחיוב תשלומים לפועל ודמי הלוואה.

216. הרי"ף והרמב"ם [שכירות י ד] פסקו כרב ששת שאין אומן קונה בשבח כלי, אבל התוספות פירשו שרב ששת אינו חולק על עצם הדין של אומן קונה בשבח כלי והא דאמר רב ששת שעובר משום כל תלין מדובר בזמן שאין שבח בכלי כדלקמן ששכרו להכות בבגד לרככו. וכתב הקצות החושן [שלט ג] בשם מהר"א ששון דהא דפסקינן שאין אומן קונה בשבח כלי מדובר באומן שהשביח בחומרים של בעל הבית, אבל אם השביח משלו קונה בשבח הכלי. ואין בעל הבית עובר על עיכוב שכרו בלא תלין. וכן פסק בנתיב החסד [י ד]

ומוכח, שסברה הברייתא, אין האומן קונה בשבח הכלי, וכדרב ששת.

אמר רב מרי בריה דרב כהנא: לא תסייעיה לרב ששת מהכא, אלא לעולם אומן קונה בשבח כלי, והברייתא מדברת בנותן לאומן "גדא דסרבלא", בגד שאין צורך להשביחו, אלא אדרבה, נוח לו לבעליו במצבו כמות שהוא, לפיכך שכך הוא מתקיים משך זמן יותר ממושך. וכיוון שלא הושבח, ממילא לא קנאו האומן לבגד, והרי הוא שייך לבעליו, ומשום כך עובר בעל הבית ב"לא תלין".

ותמהינן: אם אין מה להשביח את הבגד, אם כן, לשם מאי יהבה ניהליה לאומן!? אלא בהכרח, שרצונו של בעל הבית הוא לרכובי, לרכך את הבגד, כדי שיחמם יותר ויהיה נאה יותר. ואם כן, ריכוך הבגד היינו שבחיה, וקנה האומן את הבגד, בכך שהשביחו בריכוכו.

ומשנינן: לא צריכא, דקא אנריה מיניה, ששכר את הפועל לבטושי, לבעוט ולהכות בו לרככו, וסיכם עם הפועל שתהיה עבודתו בשכירות לפי בטשא ובטשא במעטא, שעל כל הכאה הוא יקבל מעה כסף,

לאומן להתקינה ללבישה, וסיכם עימו שיקבל את שכרו עבור תיקון המלאכה, ולא לפי סכום השעות או הימים שישקיע בה.

הרי אם גמרה, האומן, שסיים את עבודתו, והודיעו לבעל הבית שיבא לקחתה ולשלם את עבור העבודה, אפילו מכאן ועד עשרה ימים, אינו עובר משום כל תלין, לפי שעדיין לא קיבל בעל הבית לידו את טליתו. (217)

אבל אם נתנה לו האומן לבעל הבית את הטלית בחצי היום, ולא שילם לו את שכר טירחתו, מששקעה עליו חמה עובר משום "בל תלין". (218)

וכמו ששנינו במשנתנו, ששכיר שעות המסיים מלאכתו באמצע היום, מששקעה עליו חמה עובר עליו.

והשתא, אי אמרת אומן קונה בשבח כלי, נמצא שחובו של בעל הבית לשלם אינו כבעל הבית המשלם לשכירו, אלא כלוקח המחויב לשלם עבור מקחו, ואם כן גם אם נתן לו האומן את הטלית וקיבלה, אמאי עובר? הרי לוקח שלא שילם עבור מקחו בזמנו אינו עובר ב"לא תלין".

218. הב"ח [שלט ה] העיר, מדוע נקטה הגמרא שעובר בכל תלין, הרי הלאו ששייך לעבור עליו בשקיעת החמה הוא לא תבא עליו השמש, וכתב שלדעת הרמב"ם הסובר שבין בשכיר יום ובין בשכיר לילה עובר בכלום אתי שפיר. והסמ"ע דחה, דלא אמר הרמב"ם שעובר בכלום אלא כשהתכוין לגזולו לגמרי, אבל במשהה את שכרו אינו עובר בכלום, וכאן מדובר במשהה את שכרו ולא במתכווין לגזולו. [שם יא] ועיין לחם

217. בשיטה מבואר שכל זמן שהטלית ביד האומן אינו בכלל פעולת שכיר אתך, אבל הרמ"ך בשיטה דן האם הפטור הוא מחמת שהודיעו על סיום המלאכה ולא תבע כסף שגילה בדעתו שאינו זקוק לו או אף בתבע את הכסף אינו עובר.

ובקצות החושן [עב כג] כתב טעם נוסף לכך שאינו עובר, דכל זמן שלא החזיר את הטלית לבעליה עדיין לא הגיע זמן הפרעון.

שהודה בעל הבית במחצה, השכיר נשבע ונוטל.

והוינן בה: **שכיר**, שלא קיבל את שכרו, **אמאי תקינו ליה רבנן למשתבע ושקיל**, ולא הטילו את השבועה על בעל הבית האומר שכבר שילם לו את שכרו, שישבע ויפטר. (220)

אמר רב יהודה אמר שמואל: "הלכות גדולות" שנו כאן, משום תקנת הפועלים, כדמפרש לקמן.

ודנה הגמרא: וכי **הני הלכות**, **הלכתא** למשה מסיני **נינהו**, כמו שאמרת "הלכות גדולות שנו כאן" ?

הרי **הני הלכות**, רק **תקנות חכמים נינהו!**

אלא כך אמר רב יהודה אמר שמואל: תקנות גדולות שנו כאן.

ושוב תמהה הגמרא: וכי יש "תקנות גדולות", עד שמשמע **מכלל זה דאיכא "תקנות קטנות"?**

אלא אמר רב נחמן אמר שמואל: תקנות

ומאחר שהפועל עובד עבורו בשכירות ולא בקבלנות, הוא אינו קונה בשבח הכלי, (219) והרי הוא ברשות בעליו, ולכן, אם עיכב את שכר האומן, עובר עליו ב"לא תלין".

ק"ב-ב שנינו במשנה: **שכיר בזמנו נשבע ונוטל וכו':**

במסכת שבועות [מד ב], איתא: כל הנשבעים של התורה נשבעים ולא משלמים.

דהיינו, הנתבע, שעליו לשלם, הוא הנשבע ונפטר.

ואלו הם הנשבעים ונוטלים מדין דרבנן: השכיר, וכו'.

השכיר כיצד? אמר לו השכיר לבעל הבית: תן לי שכרי שיש לי בידך, והוא אומר, נתתי, והלה אומר לא נטלתי, הרי זה השכיר נשבע, ונוטל. רבי יהודה אומר, אינו נשבע עד שתהא שם מקצת הודאה.

כיצד? אמר לו השכיר: תן לי שכרי חמישים דינר שיש לי בידך, והוא אומר התקבלת דינר זהב, שהם עשרים וחמשה דינרי כסף, דהיינו מחציית מהתביעה, כיוון

משנה שכירות יא ג.

במשך קבלן.

220. הראשונים הקשו לדעת תנא קמא בשבועות ששבועת השכיר נאמרה גם כשבעל הבית כופר הכל, איך שייך להטיל עליו את השבועה הרי כופר הכל פטור משבועה, ולכן כתבו התוספות שהגמרא מקשה רק על מקרה שבו הודה בעל הבית במקצת.

וכתב הר"ן שראוי לחוס על השכיר שלא ילך לביתו בפחי נפש והיה לרבנן לתקן שישבע בעל הבית אם כבר שילם לו את שכרו, והרמב"ן כתב

219. הקצות החושן [שו ג] ביאר בדברי רש"י שהיה ההסכם בין הפועל לבעל הבית שאם לא ישביח הבגד יקבל הפועל שכר לפי מנין ההכאות שהכה בבגד כמו שכיר ואם ישביחו יקבל שכר כקבלן המקבל בגד להשביחו, והדין הוא שעובר בבל תלין גם אם היה שבח והטלית נקנית לפועל כדין אומן הקונה בשבח הכלי, משום שבכך שהתנה שאם לא יהיה שבח יטול שכרו כשכיר נשאר עליו שם שכיר גם אם נעשה